

Regeringskansliet

Ju 2024/00120

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

clara.cederberg@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet *Inskränkningarna i upphovsrätten* (SOU 2024:4)

Inledning

Svensk Scenkonst har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får härmed anföra följande.

Svensk Scenkonst är bransch- och arbetsgivarorganisation för hela den professionella scenkonsten. Vi företräder cirka 250 verksamheter inom musik, dans, teater, opera och samtida cirkus. Bland medlemmarna finns landets scenkonstinstitutioner samt privata scenkonstföretag och aktörer inom den fria professionella scenkonsten. Svensk Scenkonst verkar för att det ska finnas optimala förutsättningar att producera och sprida scenkonst av högsta kvalitet i hela Sverige.

Allmänna synpunkter

Det är i grunden positivt att öka harmoniseringen av upphovsrätten som i dagsläget varierar på ett olyckligt sätt mellan länder, även inom EU. De ändringar som görs i svensk lag för att implementera EU-lagstiftning bör därför göras så nära de ursprungliga direktivtexterna som möjligt.

I samtliga fall bör ändringar utformas så att de ger ökad tydlighet för att skapa förutsägbarhet för såväl upphovspersoner som användare av upphovsrätt.

Synpunkter på betänkandets förslag

5.2 Namn- och källangivelse

Svensk Scenkonst tillstyrker de ändringar av upphovsrättslagen som syftar till att göra regelverket mer EU-konformt när det gäller kravet på namn- och källangivelse kopplat till användningar med stöd av en inskränkning, det vill säga i förhållande till den ekonomiska rätten.

Däremot anser Svensk Scenkonst att det inte är lämpligt att ändra det grundläggande kravet på namngivelse i 3 § enligt den föreslagna skrivningen "om det inte är praktiskt eller tekniskt omöjligt eller oförenligt med god sed" från befintlig reglering "i den omfattning och på det sätt god sed kräver". Även om utredningen anger att ändringen är ett tydliggörande och inte en förändring av gällande rätt finns risk att en så pass omfattande ändring av texten skapar praktiska problem vid tillämpningen, bland annat vid marknadsföring.

Svensk Scenkonst delar utredarens bedömning att ändringarna också kan medföra ökade kostnader för användarna vid hantering av upphovsrättsligt skyddat material.

5.3 Trestegsregeln

Den så kallade trestegsregeln som finns i bland annat infocodirektivet är en

princip som riktar sig till lagstiftare och som sedermera har använts som tolkningsregel av domstolar. Svensk Scenkonst anser inte att det är lämpligt att denna införs i upphovsrättslagen, då detta dels inte följer av någon EU-rättslig skyldighet, dels inte bidrar till en tydligare eller mer förutsägbar reglering för enskilda som ska tillämpa lagen.

9.2 Karikatyror, parodier och pastischer

Svensk Scenkonst tillstyrker förslaget att införa ett nytt uttryckligt undantag för karikatyror, parodier och pastischer som även ska gälla för närstående rättigheter, samtidigt som den tidigare bestämmelsen om nya och självständiga verk som åstadkommit med utgångspunkt i existerande verk omformuleras. Det kan dock uppstå problem att avgöra gränsdragningen mellan dessa, särskilt då tidigare svensk praxis baseras på parodier med mera som fristående verk.

13 Ikraftträdande

Svensk Scenkonst tillstyrker förslaget på ikraftträdande 1 september 2025.

Maria Grundtman, maria.grundtman@svenskscenkonst.se, tel. 070-100 83 77 är Svensk Scenkonsts kontaktperson i detta ärende.

SVENSK SCENKONST

Birgitta Svendén
Ordförande

Mikael Brännvall
VD